

ZIEMIA RZESZOWSKA i JAROSŁAWSKA

czasopismo narodowe.

Wychodzi każdego piątku.

Rękopisów nie zwraca się, listów bezimiennych nie przyjmuje.

PRENUMERATA : przesyłka poczt.
w Polsce miesięcznie: 80 gr.
w Ameryce rocznie: 2 dolary.

Cena numeru **20 groszy**

OGŁOSZENIA :

Za miejsce wiersza milimetrowego
Na pierwszej stronie . . . 60 gr.
W tekście . . . . . 40 „
Nadesłane . . . . . 20 „
Ogłoszenia . . . . . 10 „
Kolumna 3-linowa.

OGŁOSZENIA przyjmuje i dział inzeracyjny prowadzi biuro w DRUKARNI UDZIAŁOWEJ ul. 3 Maja 9.

Adres Redakcji ul. 3-go Maja 9. - Konto czekowe w P. K. O. Nr. 142.472

Przedruk dozwolony tylko z powołaniem się na „Ziemię Rzeszowską”

TREŚĆ: Rodzicom pod rozwagę — W sprawie sportów — Czy taki cel fundacji śp. Dr. Hanasiewicza — Obchód Encyklik Rerum-Novarum i Quadrag anno — Kronika Jarosławska i rzeszowska.

RODZICOM POD ROZWAGĘ.

Największą troską i prawdziwą zmo-
rą dzisiejszych czasów jest dla rodziców
już nie wyżywienie i utrzymanie dzieci,
ale zabezpieczenie im na przyszłość bo-
daj jakiego takiego kawałka chleba.

W czasach normalnych człowiek
stanowił największy skarb kraju, który
decydował o jego znaczeniu i potęgze.
Dziś — w czasach rozmaitych fałszy-
wych mesjaszów i pędziwiatrów — stał
się ten właśnie człowiek pracy balastem
lub przedmiotem wyzysku i bandyckiej
grabieży ze strony zorganizowanych band
»Tasiemek«, Hitlerów et tutti quanti.

Ludzie nieraz bardzo wartościowi
poniewierają się i przymierają z głodem...
jako niepotrzebni. Młodzież, kończąca
studja lub nawet różne szkoły praktycz-
ne zawodowe nie znajduje w dużym
procencie zajęcia i możliwości służenia
swej ojczyźnie. Coś się w świecie stras-
zliwie popsuło. Kataklizm wisi nad ca-
łym światem, jak długo i szalierstwo
cyniczne nie zostanie z życia usunięte,
a miejsca tych nie zajmie moralność
chrześcijańska, poczucie prawa i odpo-
wiedzialność wobec Boga i społeczeństwa.

Czasy te jednak przetrwać musimy,
a my specjalnie Polacy, którzyśmy prze-
szli twardą i długoletnią szkołę niewoli
i bezwzględного wyzysku i ponieważ
fizycznej i moralnej, mając bowiem wolną
i niepodległą Ojczyznę, musimy wyteżyć
wszystkie siły materialne, a przede-
wszystkiem moralne, by wyjść z obecnego
rozgardjaszu obronną ręką.

Dlatego też hart ducha, poprzesta-
wanie na małym, samodzielność i licze-
nie na własne siły, powinniśmy prze-
dewszystkiem rozwijać w sobie i swo-
ch dzieciach.

Wykształcenie ogólne — teoretyczne
należy dzieciom ile możliwości zapewnić,
lecz nie wolno spuszczać z oka zwłaszcza
wychowania praktycznego, zawodowego,
jakie mogą dzieci zdobyć w szkołach
zawodowych, a więc przemysłowych i
handlowych. Należy się bowiem spodzie-
wać, że kiedy narody otrzeźwieją z tego
powojennego bałaganu, nastąpi znowu
w całym świecie duże ożywienie. Wy-
kształcenie zaś praktyczne jest na czasy
ciężkie dużą pomocą do przetrwania
trudności. Wszak Polska niepodległa musi
stworzyć handel i przemysł, oparty na
własnych siłach i materiale narodowym,
by w czasach krytycznych mogła się
oprzeć na materiale pewnym i niezawo-
dnym, a nie obcym i niepewnym.

W Rzeszowie mamy kilka szkół za-
wodowych, a więc przede wszystkim
dla dziewcząt szkołę przemysłową TSL.
umieszczoną we wspólnym budynku
własnym, gdzie dziewczęta w ciągu lat
3 mogą się nauczyć krawieczyny, bie-
liźniarstwa i gospodarstwa domowego
i mogą się stać w rodzinach podporą
w tych ciężkich czasach i zabezpieczyć
sobie byt samodzielny. Mamy dalej szkołę
handlową dla dziewcząt i chłopców,
oraz szkołę rzemieślniczą męską.

Wszystkie te szkoły mogą Polsce
rokrocznie dostarczać nowych zastępów
pożytecznych obywateli i obywaterek,
którzy pracą swą zapewnią sobie byt,
a krajowi pożytek i sławę. Dlatego przy
końcu roku szkolnego powinni rodzice
zdać sobie sprawę z tego, że tylko sa-
modzielny kupiec i przemysłowiec jest
obok rolnika właściwym panem i wło-
darzem kraju i niezawodną siłą i dźwi-

gnią dobrobytu i potęgi narodu i pań-
stwa. Na wychowanie więc zawodowe
należy przede wszystkim zwrócić jak
najbaczniejszą uwagę, by Polska poli-
tycznie niezależna, nie popadła w nie-
wolę ekonomiczną, która jest najstras-
niejszą niewolą.

F. C.

OBCHÓD ENCYKLIK.

Trzymając się starego przysłowia, że kropla
wydrąży skałę, Liga Katol. urządziła jak rok
rocznie obchód na cześć Pap. Leona XIII i Piusa
XI, którzy te encykliki wydali. Liga Katol. po-
winna te obchody tak długo urządzać i o zna-
czeniu tych encyklik tak długo pouczać, aż one
przenikną wszystkie umysły i serca katolickie.

Po nabożeństwie w kościele, celebrowanem
przez ks. . . . i kazaniem ks. prof. Kulanow-
skiego, ujętym głęboko tak ze stanowiska ko-
ścielnego jak i świeckiego znaczenia encyklik,
odbyło się zebranie w Sokole. Zebranie zaga-
lił przez Ligę Dr. Czarnek, referaty wygłosili ks.
Infułat Tokarski i Dr. Niec. Ks. Infułat zaznaczył
na wstępie zadość z licznej obecności mężczyzn
ze sfer robotniczych, przeszedł kolejno rolę ko-
ścioła w ulżeniu do roli robotniczej od niewol-
nictwa, poprzez wieki średnie do ostatniej wojny,
scharakteryzował szkodliwość bolszewizmu, roz-
kładowe działanie komunizmu i zasługi kościoła,
które się uwydatniły widocznie w obradach mię-
dzynarodowych gospodarczych, na których pod-
noszono drogi i środki zasadcze jakby żywcem
z encyklik wzięte.

Dr. Niec podniósł, że świat przechodzi o-
becnie dwojakiego rodzaju kryzys: powojenny,
żywiolowy i strukturalny polegający na błędnym
i niesprawiedliwym dotychczasowym ustroju go-
spodarczo-społecznym.

w obu przemówieniach nicią przewodnią
były wskazania encyklik, których głównymi za-
rysami i wymogami jest jak najszersze uwłaszc-
czenie, aby każdy pracowity i rzadny człowiek
mógł dojść do własności prywatnej, zdolnej wy-
żywić go i utrzymać rodzinę, na wsi przez two-
rzenie małych gospodarstw, w przemyśle, handlu
i rzemiośle przez współpracę robotników z pra-
codawcami i współudział w zyskach. Idea ta

da się przeprowadzić na zaleconym przez Piusa XI. systemie gospodarczo-społecznym polegającym na stanach, a nie jak dotychczas na klasach.

Stany łącząc przymusowo pracowników jednego lub pokrewnego zawodu dawałyby ochronę moralną i ochronę materialną swym członkom nie krępując ich wolności i zdolności osobistych. Stany pracodawców łączyłyby się ze stanami robotniczymi danej gałęzi w korporacje dla wspólnej ochrony, pieczy, przydzielaniu pra-

cy, cennika itp. Nad korporacjami miejscowymi, powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi najwyższym kierownikiem byłoby państwo. Opracowanie szczegółowe takiego systemu gospodarczo-społecznego należałoby do ludzi fachowych pod kierownictwem państwa.

Taki system gospodarczo-społeczny znosząc klasy zniósłby wszelkie łarcia, zawiści i walki, a zorganizowałyby pracę jednostek zrzeszonych w zawodach podniosłoby ogólny dobrobyt i pracowałyby dla społeczeństwa i państwa z korzyścią

i wypowiedział jak zwykle podniosłe kazanie na temat znaczenia uroczystości dla miasta i młodzieży seminarjalnej, dla której się kościół buduje.

Zaproszeni Goście składali ofiary zbierane przez p. Dzierżyńską i Dr. Czarnka, to znowu zapisywali się do arkuszy, które będą umieszczone w kuli krzyża kopułowego. Nad arkuszami mieli opiekę p. Pańczakowa, prof. Hamerski i Gottfried

Uroczystość, zaczęta pieśnią Bogurodzica. przez młodzież, dyrygowaną przez prof. Łaszewskiego, pod którego kierunkiem śpiewał chór w czasie mszy św., a w której to z młodzieżą wzięto uroczystości udział całe grono. Zakończono pieśnią Boże coś Polskę, poczem X. Dr. Jałowy podziękował wszystkim organizatorom, uczestnikom i ofiarodawcom za udział i ofiary na cele kościoła — a pięknie ozdobionego dzięki pomysłowi p. Warżałowej i Sodalicii Panien.

Kaseta, zbrana przyniosła brutto 600 zł, a ponieważ wydatki pokryto skądinąd a wielu było i pod tym względem ofiarodawców, przeto niniejsza kwota została odprowadzona i netto do księgi rachunkowej kościoła, której pozycja w dochodach osiągnęła kwotę około 90 000 złotych, w rozchodach 75.000 złotych.

Czy taki cel fundacji śp. Dr. Hanasiewicza?

W Nrze 21 Gaz. rzesz. z dnia 21 maja, omawia naczelny artykuł Szpital im. Dzieciątka Jezus w Rzeszowie i czego w nim dotąd dokonano.

Ze sprawozdania wynika, że w Szpitalu leczono 47 dzieci — na tę liczbę wykonano 31 operacji i leczono w 17 wypadkach choroby.

Nie poddając w żadną wątpliwość potrzeby Szpitala im. Jezus, ani krytykując czynności, leczniczych, ni sprężystości administracyjnej zarządcy p. Dra Klisiewicza, pozwalamy sobie przytoczyć wyjątki testamentu śp. Dra Hanasiewicza.

„Realność moją pod Lh. 1913 w Rzeszowie do której należy murowany dom parterowy z przynależnościami, przeznaczam na Przytułek (szpitalik) pod wezwaniem Dzieciątka Jezus dla niedorostłych osłabionych dzieci wyznania chrześcijańskiego narodowości polskiej, pochodzących z miasteczka Baligródu i miasta Rzeszowa potrzebujących chwilowej pielęgnacji, w rekonwalescencji zostających, którzy z rządzeniem losu pozbawione są możności przyjscia do zdrowia. Do Komitetu zapraszam WP. Helenę Hinzową, żonę lekarza, Helenę Waszkową (Vascu), Kuzynkę moją Olzę Lopatinerową, żonę Prezydenta Sądu. Niechaj dzieci chrześcijańskie, których los przeznaczył do biedy, chociaż w chwili pobytu w Szpitaliku zasłonią z uśmiechem swoje podsiniałe lica, nie na twardej ławie o garści zgniłej słomy oprą do snu swoje rączki i nie w szkodliwej jamie wdychają jad niszczący ich płuca... Z uwagi, iż każdy członek społeczeństwu — wśród którego wyszedł służyć winien — zwracam się do was polscy chrześcijańscy lekarze przede wszystkim do WP. Hinzego — nie skąpcie biedakom porad i zabiegów lekarskich w moim szpitaliku, a szczęście się będzie w waszym zawodzie. Każdego Wielmożnego Parocha kościoła katolickiego w Rzeszowie ośmielam się prosić o orędownictwo szpitalika. Wykonawcą woli mojej ostatniej mianuję Dr. Romana Krogulskiego, aby wszystko odpowiadało mojej intencji.

Pozwalamy się zapytać P. wykonawcę woli Fundatora czy zakres i cel prowadzonego szpitalika odpowiada woli fundatora i czy wszelkie chirurgiczne

zabiegi, których było trzy czwarte na ogólną ilość przyjętych dzieci nie mogły być przeprowadzone z daleko mniejszym kosztem w tutejszym szpitalu, a koszta wyłożone czy nie pozwoliłyby dać tej radości życia znacznie większej ilości dzieci w myśl woli Testatora, czy p. Dr. Hinze, do którego specjalnie zwracał się Testator o opiekę odmówił tejże, czy zwrócił się wykonawca testamentu o współpracę i pomoc do wszystkich lekarzy katolickich i czy który odmówił, czy WP. Hinzowa należy do zarządu i czy czytała wolę śp. Dra Hanasiewicza, wreszcie czy opieka lekarska w szpitaliku jest bezpłatną w myśl woli Testatora?

Ponieważ fundacja jest dobrem ogółu, sądzimy, że w tej sprawie uzyskamy wyjaśnienia.

Uroczystość POŚWIĘCENIA TRZECH KRZYŻY dla kościoła seminarjalnego.

Zaczęła się ta sympatyczna uroczystość skromną akademią religijną połączoną z nabożeństwem. Przy pięknie oświetlonej fasadzie nad którą dzięki pomysłowi P. Wallera umieszczono trzy krzyże, największy wagi 130 kg długi 5 m dwa mniejsze od długości po 3 m, oświetlonej przepięknie przez elektrownię, dzięki wielkiej uczynności Pana Dyrektora Żurowskiego, chór seminarjalny pod batutą kandydata V kursu Łukasika odśpiewał szereg pieśni religijnych. Poczem wygłosił ładny wierszyk „W krzyżu cierpienie“ uczeń 3 klasy szkoły ćwiczeń Łukawski, następnie po gorącej mowie wygłoszonej przez kandydata kursu III Cmele, odmówił X. Dr. Jałowy bolesną cząstkę różańca i wezwał zgromadzonych do ofiar na rzecz budującego się kościoła. Pieśnią Boże coś Polskę zakończono sympatyczne nabożeństwo, poczem tłumy do godziny 9-tej deflowały przed oświetlonym kościołem.

Rano o godzinie 8.30 odprawił mszę świętą seminarjalną X. Infułat Dr. Stefan Momiłowski, w czasie którego zbierano składki na kościół. Następnie mimo ulewnego deszczu, Zacni Goście udali się do budującego kościoła, i tam dokonał X. Infułat Momiłowski poświęcenia krzyżów

KRONIKA JAROSŁAWSKA

Z kroniki żałobnej.

† Dnia 25 maja br. zmarła ś. p. RENIA CZERNIECKA przeżywszy lat 2.

Zlot Okręgowy Sokół w Jarosławiu odbędzie w niedzielę dn. 4 czerwca br. z następującym programem: O godzinie 9 rano zbiórka Sokolstwa na Stadionie, o godz. 10 nabożeństwo w kościele OO. Dominikanów zaś o godz. 10.30 defilada przed władzami. Po południu o godz. 15 (3 popoł.) ćwiczenia na stadionie tj. zlotowe, wolno atletyczne oraz gry sportowe. W czasie zlotu przygrywać będzie muzyka wojskowa 39 pp. Ceny wstępu: Miejsce w loży 1 zł, na trybunie 80 i 60 gr, stojące 40 gr. Dla młodzieży i szeregowych wojskowych po 25 gr. W sobotę 3 czerwca poprzedzi uroczystość Akademja, która odbędzie się wieczorem o godz. 8. W czasie akademji odbędą się popisy słynnej „Piątki“ Sokół przemyskiego w igrzyskach parterowych.

■ Stadion Sokół kupuje najprawdopodobniej wojskowość. W ubiegłym tygodniu odbyła się międzyministerjalna komisja celem oznaczenia wartości stadionu, który zakupić pragnie wojskowość na stadion garnizonowy.

■ Niezdrowa konkurencja. Dotychczas istniały w Jarosławiu dwie średnie szkoły żeńskie t. j. gimnazjum im. Słowackiego i seminarjum nauczycielskie. Z powodu częściowej likwidacji seminarjum nauczycielskiego w myśl nowej ustawy o organizacji szkolnictwa Zarząd żeńskiego seminarjum nauczycielskiego stwarza aż 3 typy szkół gimnazjalnych, przyczem taki sam typ jaki już istniał w dotychczasowym gimnazjum żeńskim. Nic też dziwnego, że wszyscy widzą w tem niezdrową konkurencję. Ale szczytem tego co

Feliks Niezłomny.

ROZTRZĄSANIA.

Parę nocy nie spałem, roztrząsając ostatnie wydarzenia na terenie polskim i sąsiednim. Wychodząc jednak z założenia, że świeci się światelko w jednym z okien warszawskich, u nas zaś w Rzeszowie na ulicy Sobieskiego i Zamkowej, okna swego nie oświecałem, bo wiem, że nic nie mogę zrobić przy dzisiejszym systemie.

System niech ci ta będzie system, ostatecznie czy nowy kurs sroższy od poprzedniego, czy zmiana warty nastąpi lub nastąpiła, jeszcze można dychać w naszej Polsce. Ziemiaków może się tam coś urodzić, nie będzie pszenicy jak tamtego roku, to będzie owies, każę powybić konie, a owsem będę ciągnął aż do śmierci suchą szkapinę duszną.

Kto wie zresztą, czy ja mam duszę, przy nowym systemie radykalnym, podobno wszystkie

dusze będą wypędzone z ludzi, zostanie tylko jedna wielka, a taka wielka, jak to okno znamienne — zresztą to będą same małpy, kruki, króliki, osły, barany i capy, jak głosi pieśń kołodowa.

Przy niewyspanych nocach mogłem o wszystkim myśleć, no i myślałem. I doszedłem do przekonania, że na te wszystkie wysoki dzisiejszej bezdusznej filozofji, która jednak życie buduje, jest tylko jedna odpowiedź. Odpowiedź tę dawał jeszcze śp. prof. Jaworski, przywódca krakowskiej stańczykierji, który to tak określił „są to dzisiejsze pierwiastki irracjonalne t. j. bezrozumowe, które rządzą światem“.

Dobrze się namęczył, żem też tej myśli profesora dawno należycie nie zrozumiał. Jednak szczęśliwie te moje bezsenne noce, i dobrze żem światelka nie zapalił, bo wszystkoby przypadło i nie doszedłbym do sedna dzisiejszego systemu.

W świetle tego wyjaśnienia prof. Jaworskiego o pierwiastkach racjonalnych, rozumiem

teraz i rozumiem będę, dlaczego bezpartyjność może być największą partyjnością. — dlaczego miłość ojczyzny polega na trzymaniu się władzy, — dlaczego utrącanie regulaminu dopiero niedawno uchwalonego, potrzebne jest do prętszej uchwały pewnych ustaw, — dlaczego dyrektor i straż tylna jest nieodzownym warunkiem istnienia gimnazjów, — dlaczego wszystko dobrze idzie a jedzenia brak, — dlaczego Hitlerowski system każe palić parlament, bić i katować tych, którzy mu nie schlebiają.

I będę jeszcze dalej myślał i zamówię sobie nowych parę bezsennych nocy, żebym jeszcze zrozumiał, co to jest w państwie konstytucyjnym sejm, który się zwołuje lub nie, (Reichstag przyp. zecera) co to jest, że na jedne rzeczy całkiem niepotrzebne ma się pieniądze, a na inne potrzebne ich się nie ma, co to jest system wartowy, a co jest system polityczny i t. d. i t. d.

O szczęśliwe bezsenne noce! tylko światelko nie świecić!

oburzyło wszystkich było pojawienie się na afiszach, żeńskiego gimnazjum im. Słowackiego, następujących nalepek: „Hallo Hallo wielka obniżka opłat szkolnych w gimnazjum żeńskim im. Słowackiego z 50 zł na 49 zł 99 gr“. Nalepki te zrecznie wykonane aby nie zdradzały niefortunego a złośliwego projektanta nalepiano w nocy. Tak ten najlepiej świadczy o poziomie umysłowości, ale zarazem wskazuje na jakie niemoralne drogi schodzi się dzisiaj w niezdrowej konkurencji.

NADEŚLANE

Podziękowanie.

W Panu Dyrektorowi Franciszkowi Ślusarczykowi za kilkakrotne ulgi w drukach dla kościoła seminarjalnego najserdeczniej dziękuje.

X. Dr. Józef Jałowy.

Przy organizowaniu uroczystości poświęcenia „Trzech Krzyżów“, wiele osób łaskawie mi dopomagało, biorąc na siebie niemało pracy i trudu. I tak P. Antoni Moskwa raczył mi już poraz drugi użyczyć ze swego lasu drzewek i choiny, z której liczne festony i girlandy porobiły Panie Sodalistki, a z których jedna p. Czarówna napisała mi kilkadziesiąt adresów. Nie poraz także pierwszym W. Pan Dyrektor Żurowski pospieszył z chęcią dopomożenia sprawie przez wysłanie Pana Kierownika Wallera, który jak mu podwładni robotnicy robili rzecz godną podziwu, ale jeszcze raz udowodnił, że znajomość sztuki i wiedzy elektrotechnicznej zdolność pomysłów w naszym mieście nie ustępuje w niczym wielkim ośrodkom. Tenże Pan Waller reprezentował „Sokoła“. Pan Naczelnik Wieroński, zawsze chętny i życzliwy do takich rzeczy i tym razem wysłał swoich delegatów, którzy ładnie flagami ubrali kościół, a Sodaliczka Kalień razem niezrównaną Panią Warżalową i Kaliczkiemi przy pomocy Pana Józefa Ungehuera, Geruli i uczniów seminarjalnych ubrała wejście do kościoła, urządziła ołtarzyk na, którego ubranie przysłał bezinteresownie kilka drzewek kwiatowych Pan Stajęca uczniowie szkoły ćwiczeń przynieśli kwiaty. Rzeczy liturgicznych pożyczyl OO Bernardyni jak i X. Infułat Tokarski, który także w gościnę przyjął X. Infułata Momidłowskiego — a któremu bardzo udolnie asystował X. kan. Koszałka i O. gwardjan Wawraszek. Publiczność, mimo całonocnego deszczu, dopisała, co dało dochodu 600 zł. Dla pomnożenia liczby uczestników przyczynili się walnie kierownicy i dyrektorzy szkół, którzy młodzieży zalecili niniejszą uroczystość — w której szczególnie wieczorem wzięła udział młodzież. Tym Wszystkim składam najserdeczniejsze podziękowania.

X. Dr. Józef Jałowy.

Ogłoszenie.

Walne Zgromadzenie członków Banku Spółdzielczego Ziemi Rzeszowskiej w Rzeszowie uchwaliło w dniu 9 kwietnia 1933, że członkowie mają wpłacić na uzupełnienie odpisanych na straty udziałów po zł 100 na każdy deklarowany udział.

Na podstawie tej uchwały, Zarząd wzywa wszystkich członków, by do dnia 10 czerwca 1933 r. kwoty te wpłacili, jak również uzupełnili w tym terminie udziały niepełne do kwot deklarowanych. Po upływie oznaczonego terminu Bank będzie dochodził tych pretensji na drodze sądowej.

Wpłata ma nastąpić w gotówce, Zarząd jest jednak upoważniony do rozłożenia jej na raty za złożeniem weksla i opłaceniem odsetek.

Bank Spółdzielczy Ziemi Rzeszowskiej
Spółdzielnia z nie ogr. odpow.
w Rzeszowie

Rutkowski Stefan
m. p.

Stapor Ignacy
m. p.

KRONIKA RZESZOWSKA

Muzyka religijna. W dniu 4 czerwca w czasie Mszy św. o godz. 11:30 w kościele garnizonowym, chór kościoła garnizonowego ze stowarzyszeniem orkiestry 17 p. p. wykona Mszę J. Haydn'a, oraz Dietza „Veni Sancte Spiritus“, Mo. niuszki „Ojciec nasz“. Instrumentacja K. Wójcika.

Pielgrzymka do Leżajska. Podana cena zł 5 od osoby zmniejsza się na zł 4 50 tam i z powrotem t. j 50 proc. normalnego opustu.

Kino żołnierskie „HENRYKA“ wyświetla najnowszy superfilm „Paramountu“ który kosztował 3,000.000 dolarów p. t. „W CIENIU KRZYŻA“

Święto P. W. i W. F. obchodzone będzie tego roku w dniach 10 i 11 czerwca. Program bardzo obszerny zamieścimy w następnym numerze.

Datki. Naśladowując dobre dzieci wyjmuję z mej skarbanki 50 gr, które składam na „Sierociniec św. Antoniego“ i pukam do miłosiernych serduszek o dalsze ofiary
Fratio.

„Wielka Zabawa Ogrodowa“ z nader urozmaiconym programem. Początek o godz. 15 tej muzyka 20 p. Ul. wstęp dla dorosłych 30 gr, dla młodzieży 10 gr. Bufet obficie zaopatrzony. Dochód dla biednej działy szkolnej Szkół Pow-szchnej. Prosimy o przybycie.

Koncert. W sali Sokoła odbędzie się 1 czerwca o godz. 8 30 wieczorem jedyny koncert Hermana Hermera bas-barytona śpiewaka oper zagranicznych ze współdziałaniem pianisty J. Wasserwana i prof. Kazmierza Mirskiego. Na program składają się arje Moniuszki, Maikowskiego, Galla, Verdiego, Gounarda i utwory Chopina.

Do P. T. Właścicieli lasów w okolicy! Potrzeba mi na t. zw. króla drzewa dębowego lub modrzewiowego, sztukę 8 m. długości 18/18 grubości. Tą drogą zwracam się do P. T. właścicieli lasów, czybym u nich mógł owe drzewo nabyć. Rzecz jasna, że najlepszymby było drzewo ścięte w zimie.
X. Dr. Józef Jałowy.

Z ramienia Państw. Rady Ochrony Przyrody ma powstać w naszym mieście odnośne przedstawicielstwo na powiat rzeszowski. Wszystkich, którzy chcieliby współpracować nad utrzymaniem całości i nienaruszalności szaty roślinnej w Rzeszowie uprasza się o zgłaszanie nazwisk w Papierni, naprzeciw poczty przy ul. Trzeciego Maja. Może ono zająmie się się wczynami przyrodonoznawstwa naszego Komitetu „upiększenia“ miasta i okolicy.

Z wycieczki Abstynentów do Hyżnego. W przeszliczny majowy dzionek dnia 27 b. m. pod przewodnictwem Ks. Prezesa Częstki, odbyła się wycieczka do Hyżnego, gdzie grono dwudziestu osób złożyło u stóp Matki Boskiej „łaskawej“, koronowanej w dniu 8 września b. r. serdeczny i gorący hold, polecając jednocześnie wszystkie swe prośby i potrzeby Jej przemożnemu wstawiennictwu. Odmówiono wraz z ks. Prałatem Ignacem Łacheckim, który nas nader uprzejmie powitał, litanję Loretańską i inne modlitwy, i odśpiewano Sodalicyjną pieśń „Królowej Swej“. Serce rwie się by opisać wszystkie doznawane wrażenia odniesione w tej świątyni Bożej, niestety Redakcja Z. rzeszowskiej tym razem udzieliła b. małego kącika, trzeba więc streścić. Kto uwierzy moim słowom i zechce zapoznać się bliżej z ciekawymi dziejami kościoła w Hyżnem, zechce zakupić broszurkę ks. Wojciecha Bogdana. Przy oglądaniu wnętrza kościoła, szczególniejszą uwagę zwraca w pierwszym rzędzie wielki ołtarz z obrazem N. M. Panny łaskawej. Pod menzą tegoż ołtarza znajduje się zamiast antypedium, artystycznie rzeźbiona „Wieczera Pańska“. Następnie ołtarz z obrazem Matki Boskiej Niepokalanej poczętej, którego zasłoną stanowi obraz św. Franciszka z Asyżu o przepięknej natchnionej twarzy. Dalej mieszczące się na chórze stacje męki Pańskiej wykonane z masy, półwypukłe, kolorowe, oprawione w dębowe rzeźbione ramy. Prawdziwa ozdoba kościoła. Następnie ambona bębowa ozdobiona rzeźbami czterech Ewangelistów na ścianach kazalnicy. Nad daszkiem teź rzeźbiony Chrystus błogosławi wyciągniętą ręką rzesze ludu. I jeszcze wiele innych pięknych rzeczy, ale nie umiając tak do galopu pisać, a Szan. Redakcja udzieliła mi tym razem b. skromnego kącika muszę już kończyć przedtem jednak wspomnę o odwiedzinach w Ochronce, o fotografowaniu grupy, która doskonale wypadła, a jednak wszystko imieniem całego grona składam wyrazy najserdeczniejszej wdzięczności Czciogodnemu Ks. Prałatowi Łacheckiemu za isticie staropolską gościnność. Po dziękczynnym przemówieniu prof. Przybosia oraz uprzejmej odpowiedzi Ks. Prałata, gdy nam jeszcze na pożegnanie zagrała doskonała muzyka, złożona z wiejskich chłopaków i dziew-

czynek, unosząc najmilsze wspomnienia z tej ze wszechmiar udanej wycieczki, za które Ks. Kan. Częstce cześć.

Niepotrzebne roboty na Lisiej Górze przeprowadza się z uporem godnym lepszej sprawy. Wycina się tam i niszczy piękne krzewy i zarośla, wytycza się brzydkie drogi i schody, dalej śmieszne mosty i ogrodzenia a niewiadomo na co. Tak to wygląda, jakby magistrat nie miał gdzie wydać pieniędzy, albo też jakby chciał ktoś zrobić naprzekór społeczeństwu rzeszowskiemu i tym rzeszom dorastającej młodzieży, która przecież rozumie, że piękno przyrodzone powinno być nienaruszone, jeżeli ma budzić upodobanie i uwielbienie dla Opatrzności Bożej. Dlatego należy zaprzestać czyszczenia drzew i zarośli, które są własnością przyszłych pokoleń. O ile chwalebne było zalesienie przyległych pól nad Wisłokiem, o tyle szkoda lasu na Lisiej Górze, szkoda drzew starych, tych nieocenionych zabytków przyrody, tak rzadkich w Rzeszowie i w okolicy. Dość tego trzebienia roślinności, bo trudno będzie potem odrobić to, co niebacznie popsuto.

W Sierocińcu cały maj pracują. Zrobiono 50 schodów betonowych, które prowadzą ze suteryn na parter. Teraz chodzi o to, aby przygotować kilka pokoi dla księży, którzy będą prowadzili Bursę rzemieślniczą. Wobec obecnego kryzysu możemy dopomóc do zubożeniu dzieła małymi datkami, składając je w puszkach umieszczonych handlach: Schaittra, Wojtowicza, Papierni, J. Drzała, Jaśkiewicza, w cukierni Lwowskiej, w Jar-skiej kuchni, w Kasie Oszczędności, u Murkocińskiego i Wieczerkaka. Przy płaceniu rachunków rzucony grosz, nie zuboży nikogo, a Bóg stokrotnie wynagrodzi za złożoną ofiarę.

Komitet.

Pod znakiem Chrystusa i Marii. Ukazał się ostatni tego roku numer miesięcznika „Pod znakiem Chrystusa i Marii“ redagowany przez X. Dr. Jałowego, a zawiera on: słowo od Redakcji, nekrolog śp. X. Biskupa Anatola Nowaka, także nekrolog śp. Stanisława Kowala, śp. ucznia Stefana Świerkosza, orar kronikę sodalicyjną. W tym roku wyszło czasopismo za wrzesień, październik, listopad, grudzień, potem łącznie styczeń, luty, marzec i kwiecień, maj i czerwiec, a więc 7 razy zamiast 10-ciu.

Akcja katolicka wydała z inicjatywy ks. Infułata M. Tokarskiego ulotki przeciwkomunistyczne. Bardzo treściwie i pięknie opracowane są doskonałym materiałem propogandowym. Zwracamy więc uwagę na nie wszystkich zainteresowanych. Informacyj udziela Drukarnia Udziałowa.

Wpisy do żeńskiej szkoły zawodowej T. S. L. w Rzeszowie ul. Hoffmanowej 3. odbędą się w godzinach urzędowych od 2—18 go czerwca łącznie. Wpisowe 10 zł.

Ospę ochronną szczepić będą lekarze miejscy w biurze sanitarnym od 15 maja do 10 czerwca codziennie w godzinach 11-12 przedpoł. Przy-musowi podlegają dzieci w 1, 7, 8, 9 i 10 roku życia. Świadectwa wydaje się w 8 dniu po szczepieniu.

Korty tenisowe otwarło d. 14. V. Pol. Tow. Gimn. Sokół dla członków i ich rodzin, cena za godzinę 20 gr. od godziny 4 tej po południu za godzinę 40 gr.

Sympatyczna impreza. Dzieci Ochronki S. S. Felicjanek dadzą, jak zwykle, bardzo sympatyczne przedstawienie, praez 2 razy, a mianowicie: we czwartek, dnia 8, i w niedzielę, dnia 11 czerwca, każdorazowo o godz. 6 po poł. na własnej scenie ogrodowej. Na całość złożą się: deklamacja, komedyjka w 1 odsonie połączona z gimnastką rytmiczną pt. „Pan Pułkownik“, — obrazek sceniczny, bardzo urozmaicony pt. „W lesie“ i taniec „Krakowiak“. Przzgrywać będzie orkiestra seminarjalna. Ceny miejsc: I rzędne 1 zł, dalsze po 50 gr. Dla dzieci po 30 gr. Czysty dochód na Ochronkę. Jak co roku P. J. Sympatycy zechcą zapewne i tym razem poprzeć tę imprezę i tak szlachetny cel.

Wielką Zabawę Harcerską urządza Koło Przejściół Harcerzy IV. Drużyny Harcerzy i Korpus Podof. Zaw. przy współudziale Hufca Harcerzy Rzeszów w niedzielę, 4 czerwca w Olszynchach.

Zawody strzeleckie o nagrodę przewodnią Ogniska Podoficerów Zawodowych urządza Ognisko Podof. Zawod. Garnizonu Rzeszów dnia 5 b.m. Początek zawodów o godz. 7:30 na Strzelnicy.

Radjo.

Programy radjowe w lecie. Innowacje. Letni program przynosi kilka miłych niespodzianek. Pierwszą z nich jest nadawanie w dniu powszednie audycji między godz. 7 a 8 rano. Na audycje poranne złoży się gimnastyka, muzyka oraz szereg ciekawych a pożytecznych informacji. Drugą innowacją, to powiększenie stałej orkiestry „Polskiego Radja”, na zespół 38-osobowy. Wreszcie trzecią sprawą jest postanowienie nadawania pewnych produkcji muzycznych w różnych dniach i godzinach, a nie jak to dotychczas miało miejsce, w pewnych ściśle określonych terminach (np. operetki nie w poniedziałki, a przypuśćmy w czwartki i t. d.)

Sluchowiska radjowe. Dnia 28 V. o godz. 19:25 sluchowisko pt. „Fair play”. Jestto typowa amerykańska historia, posiadająca rytm i charakter nowoczesnych filmów. Dnia 1 VI. o godz. 21:30 Warszawa nadaje dwa sluchowiska: „Syrone” p/g. Gomulickiego i „Lekcję tańca” p/g. Klemensa Junoszy.

Chór Dana. Dnia 31 V. o godz. 21:25 wystąpi w „Polskim Radjo” popularny Chór Dana, z programem najnowszych i najbardziej lubianych piosenek.

Ida Łosłowna i Marjan Rentgen. Dnia 3 VI. o godz. 20 czekają radjosluchaczy dwie atrakcje: będą to utwory na klindze w wykonaniu Idy Łosłowny, oraz ulubione piosenki przy gitarze, nie pozbawione sentymentu i humoru.

Ze sportu.

„Z wody na wodę”. Referat Sportowy „Polskiego Radja” organizuje konkurs. Przedmiotem konkursu będą wycieczki klubowe lub niestowarzyszonych, odbyte w kraju w czasie od 15 maja do 15 października br. kajakami dowolnego typu ewentualnie z żaglem, z załogą o dowolnej liczbie osób bez różnicy wieku i płci. Blizsze szczegóły jak i regulamin konkursu można przegladnąć w Administracji Ziemi.

Egzamin piłkarski. Zarząd Podkolegium Sędziów Piłki Nożnej w Przemysłu zawiadamia, że dnia 25 czerwca 1933 w Czytelnicy Domu Żołnierza w Przemysłu ul. Mickiewicza, odbędzie się egzamin teoretyczny dla kandydatów na Sędziów piłki nożnej. Podania przesyłać należy, do dnia 15 VI br. włącznie na adres: Głowacz Andrzej — Przemysł, Elektrownia miejska. Do podania należy dołączyć: Świadectwo szkolne (matura gimn. seminar. lub szkoły równorzęd.) Świadectwo zdrowia. Świadectwo moralności. Taksa egzaminacyjna zł. 10.

Resovia — Ognisko (Jarosław) 4 : 2 (1 : 2). Dnia 21 bm. Cała drużyna stała na wysokości zadania, nie mając prawie słabych punktów. Na wyróżnienie zasłużyli: najstarszy gracz Kuśtek oraz Dyląg.

Zawody na boisku Resovii przy Al. Konarskiego drużyn C. Kl. „S. M. P. Rzeszów — Sokół z Pińska. Zawodnicz Sokola wykazali tak wale umiętności startu i zrozumienia gry zespołowej, że na wynik 5 : 1 zupełnie zasłużyli. O ile drużyna Sokola pozostanie nadal w takiej formie, ma bezapelacyjnie zapewnione miejsce w Kl. B. w roku przyszłym.

W dniu 28 maja odbyły się zawody piłki nożnej Resovia — Sokół (Lwów). Wynik 5 : 0 (2 : 0) Wynik powyższy wyniósł drużynę Resovii z 3-go miejsca na I-sze w swej grupie. Tak pięknej gry Rzeszów dotychczas nie oglądał. Na wyróżnienie zasługują, bramkarz, Kluz, Knutel, Drozd i Dyląg. Spodziewamy się, że po powyższych zawodach liczba sympatyków wzrośnie.

Z kroniki żałobnej.

Dnia 29 bm. zmarł nestor palestry rzeszowskiej adwokat i długoletni członek Wydziału Izby adwokackiej w Krakowie i delegat tejże Izby na Rzeszów Dr. Samuel Reich. Pogrzeb jego odbędzie się dnia 2 czerwca br. o godz. 16 popołudniu. W Zmarłym traci tutejsza palestra swego najwierniejszego i najofiarniejszego członka, którego życie było nieprzerwanym pasmem poświęceń i wysiłków podjętych dla dobra i podniesienia godności zawodu, do którego należał.

Otaczało Go za to gorące przywiązanie i miłość nie tylko adwokatów, lecz zmarły cieszył się także szacunkiem całej ludności rzeszowskiej bez różnicy wyznań i przekonań politycznych. Zmarły Dr. Samuel Reich brał również żywy udział w życiu społecznym i politycznym miasta Rzeszowa aż do ostatnich prawie czasów i przy wszystkich swych poczynaniach politycznych stał zawsze na niezachwianym stanowisku polskości, występując jako szermierz idei asymilacyjnej żydów.

Dla idei niepodległości Polski zmarły ponosił największą ofiarę, gdyż stracił ulubionego Swego syna Dr. Stanisława, który jako ochotnik zaraz z wybuchem wojny światowej wstąpił do Legionów i legł śmiercią bohaterską jako Jej ofiarny syn.

Nic też dziwnego, że w całym mieście wiadomość o śmierci tego zasłużonego i znakomitego adwokata i działacza odbiła się smutnym echem, budząc najszczerze współczucie dla pozostałej Jego Rodziny z powodu ciężkiej straty jaką wskutek Jego śmierci poniosła.

KINO „WANDA”
wyświetla od dziś
film p. t.
MATA HARI

„PAPIERNIA”

POLECA: **DUŻY WYBÓR**

<p>Kartki pocztowe</p> <p>Papier listowy</p>	<p>OBRAZÓW</p> <p> ręcznie malowanych</p>
--	--

OPRAWA OBRAZÓW

■■■■■ PO CENACH BARDZO NISKICH. ■■■■■

WSZELKIE PRZYBORY SZKOLNE I KANCELARYJNE.

BANK SPÓŁDZIELCZY

◆ **ZIEMI RZESZOWSKIEJ** ◆

SPÓŁDZ. z NIEOGR. ODPOW. w RZESZOWIE

ZAMKOWA 3.

przyjmuje wkłady oszczędnościowe

ZŁOTOWE jak i DOLAROWE

za wysokim oprocentowaniem

Zalätwia inkasa — Przeprowadza przekazy zagraniczne.

NAWOZY SZTUCZNE

pod zboża okopowe, warzywa, na łąki

i specjalny nawóz pod kwiaty

„VEGETAMON”

NASIONA: konieczyń, traw na łąki, buraków, warzyw,

duży wybór — jakość gwarantowana

w Składnicy Kółek Rolniczych

W RZESZOWIE